

COLECCIÓN TEATRO SIGLO XXI

DIRIGIDA PER

JUAN V. MARTÍNEZ LUCIANO

SERIE TEXTOS

ALLÒ QUE PASSA
MENTRE PASSA LA VIDA

*(18a EDICIÓ - PREMIS UNIVERSITAT DE
VALÈNCIA D'ESCRITURA DE CREACIÓ)*

d'ÓSCAR PALOMARES NAVARRO

En la XVIII edició dels Premis Universitat de València d'Espectura de Creació, any 2021, en la modalitat de Teatre, un jurat format per María Gaviña Costero, Pepa Miralles Esteve, Begoña Tena Moya i Laura Monrós Gaspar com a secretària, declarà guanyadora l'obra *Allò que passa mentre passa la vida*, d'Óscar Palomares Navarro. Aquests premis estan organitzats pel Servei d'Informació i Dinamització (Sedi) amb la col·laboració de la Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació i les Aules de Literatura, de Poesia, d'Arts Escèniques i de Cinema del Vicerectorat de Cultura i Esport.

VNIVERSITAT
D VALÈNCIA

Delegació d'Estudiants

Servei d'Informació i Dinamització **Sedi**

COLECCIÓN TEATRO SIGLO XXI
SERIE TEXTOS

20

Allò que passa mentre passa la vida

*(18a EDICIÓ - PREMIS UNIVERSITAT DE
VALÈNCIA D'ESCRITURA DE CREACIÓ)*

Óscar Palomares Navarro

VNIVERSITAT VALÈNCIA

2021

Óscar Palomares Navarro (Albatat de la Ribera, 1995).

Historiador de l'art i projecte d'antropòleg. M'agraden les magdalenenes, el cementeri, les bosses de plàstic (encara que contaminen) i els diners, com a la iaia de *¿Qué he hecho yo para merecer esto!* (Pedro Almodóvar, 1984). També les pel·lícules de Sara Montiel, dotorejar, i la paraula “vicissitud”, potser perquè mai l'escric correctament a la primera. Immers a les històries de monges i novícies cantaires del cinema espanyol, per devoció personal i per obligació doctoral. Sempre als límits de l'autoficció, així que em trobareu a *Allò que passa mentre passa la vida*. A voltes escric per no callar.

© Óscar Palomares Navarro, 2021

© D'aquesta edició, Universitat de València, 2021

Disseny de la portada: Enric Solbes

PRINTED IN SPAIN / IMPRÉS EN ESPAÑA

ISBN: 978-84-9133-421-7

DL: V-3667-2021

ARTES GRÁFICAS SOLER, S.L. – www.graficas-soler.com

PERSONATGES QUE INTERVENEN

JUANA: Dona d'uns 70 anys. Va amb bata de fer faena, la cara llavada i el pèl arreplegat. Té els ulls tristos, com sa mare, i molta amargor dins, provocada per sofriments i misèries que guarda per a ella. Se sent presonera de la seua veritat, però no sap com contar-la. És de tarannà patidor i menteix per a sobreviure.

MARINA: Jove d'uns 20 anys, néta de Juana. Estudia filologia a la universitat. Vesteix amb roba còmoda: camiseta de mànega curta, pantalons vaquers i sabatilles esportives. Porta els cabells solts, un poc ondulats. És de naturalesa curiosa, inquisitiva.

JUANA JOVE: Jove d'uns 20 anys en les seues primeres aparicions. Primer porta un vestit un poc deslluït, d'anar per casa. Després, una brusa blanca i una falda nova. A la seua tercera aparició, duu bata de fer faena. Quan ix a escena per última vegada, superant ja els 30 anys, va vestida de negre rigorós, portant dol pel seu difunt marit. Els cabells solts, al natural, de les primeres aparicions es veuen substituïts per un senzill monyo, així com els dolços tocs rosats de les seues galtes deixen pas a una cara llavada. Allò és resultat d'un marcat canvi de

caràcter, doncs la despreocupada felicitat juvenil es torna en amargor latent, continguda, ocasionada per algunes misèries ja viscudes.

MARE: Dona d'uns 40 anys, mare de Juana i d'altres tres criatures. És molt guapa, però Juana la recorda pel seu esguard trist. Com la seua filla, va amb bata de fer faena, la cara llavada i el pèl arreplegat, deixant escapar alguns flocs de cabells. El seu patiment, però, és distint, puix la seua amargor és fruit de la pobresa de la postguerra, de la vergonya de no saber. Desposseïda de qualsevol artifici, la seua bellesa emergeix entre la cruesa quan somriu amb la mirada.

ALBERTO: Quan apareix per primera vegada, jove al voltant dels 25 anys. Va vestit de manera senzilla, amb una camisa i uns pantalons “de mudar”, però un poc vells. Reapareix poc més d'una dècada després, vestit de manera elegant, doncs ha aconseguit certa fortuna. Res queda d'aquell jove ingenu, és ara un home decidit.

MANUEL: Marit de Juana, d'uns 30 anys en entrar a escena. Va vestit de llaurador. La seua imatge és un fidel reflex de la mala vida que porta, marcada per un tarannà colèric i una malvolença existencial.

**ALLÒ QUE PASSA MENTRE
PASSA LA VIDA**

Saleta d'una casa humil. En primer terme, hi ha dues cadires de fusta i vímet antigues, junt a una taula també de fusta. Al fons, trobem un moble aparador amb diversos objectes, destacant-hi algunes fotografies emmarcades. Al costat, s'acumulen uns pocs estris de neteja, entre els quals hi ha una granera i una post amb una planxa al damunt.

Entra JUANA, remugant. Porta amb les dues mans un cistell que conté la bugada de roba i llençols, acabada d'arreglar, encara sense plegar.

JUANA: (Queixant-se.) La roba ja està eixuta, el dinar a mig fer, i la xiqueta esta sense arribar... (Deixa el cistell a terra i s'apropa a la post de planxar. Agafa primer la planxa i la deixa sobre la taula; després, mou la post al costat de l'anterior. Engega la planxa i la deixa calfar, mentre dobra l'esquena per a alçar el cistell de terra i deixar-lo sobre una de les cadires.) Ai! Si és que jo ja no tinc edat per a estes coses!

S'escolta entrar algú. Acte seguit, apareix MARINA. Deixa caure la seua motxilla en terra,

al temps que ella també es deixa caure, però sobre la cadira que queda lliure.

JUANA: (*Amb la castanya torta.*) Bona vista vejam! A bones hores apareix la senyoreta, quasi hora de dinar que és ja... I, com sempre, tota la faena per a mi.

MARINA: (*Amb to despreocupat, buscant llevar-li importància a l'assumpte.*) Iaia, ja saps que estava a la biblioteca... Si et posares Internet a casa, passaria més temps ací.

JUANA: (*Enutjada, encara. Es disposa darrere de la post i comença a planxar algunes peces de roba.*) Internet? No, gràcies. Jo d'això no en vull saber res. Prou que ha fet ja l'alcalde posant-ne al poble, que si fóra per mi arrancaria els cables i *adiós* Internet.

MARINA: (*Rient.*) Iaia, no em sigues antiga, fes el favor. De veritat que ofereix moltes possibilitats. Tu no dius que t'avorreixes? Podries veure sèries, sentir música, llegir... En fi, que té moltes possibilitats per a distraure't.

JUANA: (*Com espantant eixes idees amb un moviment de mà.*) Filla, jo això no ho necessite, que prou entretingudaestic. Isc a xarrar amb les veïnes, vaig passejant al cementeri... i faig totes les faenes de la casa,

que poc es nota que estàs tu ací. I *aixina* passa tot el dia, que jo per a avorrir-me no tinc temps.

MARINA: (*Qui acaba de tindre un pensament dels seus.*) I et podries posar vídeos de gimnàstica i tot! Així donaries ús a les sabatilles que et vaig regalar per Nadal.

JUANA: (*Dedicant-li un moment a la idea, inclús deixant de planxar per un instant.*) Mira, això no està malament, que igual per a la circulació... (*Torna en si.*) Ai, què no! Les *deportives* ja les gaste per a anar a passejar i no tinc jo altra cosa que fer que posar-me a fer l'*indio* pegant bots per casa. Deixa't estar d'idees de les teues i ves a mirar el dinar, que el tinc al foc i no sé com estarà.

MARINA s'aixeca de la cadira i ix d'escena durant un moment. JUANA continua planxant i remugant, fins que torna a entrar MARINA.

JUANA: Què? Com ho veus?

MARINA: (*Com si la cosa no anara amb ella.*) Ai, iaia, jo que sé! Crec que li queda una bona estona, encara no bull, però jo no entenc d'eixes coses.

JUANA: No entenc, no entenc... Al final tanta universitat i tanta carrera, però els joves de hui en dia no sabeu fer res. (*Deixa la planxa i ix d'escena, però encara*

l'escoltem parlar.) És que en esta casa si no ho faig tot jo, no hi ha manera! (*Sentim com remena un perol. Instants després, torna a entrar, agafa la planxa i reprén la feina. A contracor.*) Tens raó, encara li queda prou, pensava que faltaria una miqueta però és que el foguer no marxa bé, hauré de cridar un tècnic... Mira, mentre esperem que acabe de bullir, agafa la roba interior de la cistella i ves doblant-la.

MARINA s'alça de la cadira i s'apropa al cistell. Destria els calcetins, les bragues, els sostenidors i els deixa damunt de la taula. Torna a seure a la cadira, començant a plegar-los, baix l'atenta mirada de JUANA.

JUANA: No, aixina no! (*Deixa la planxa sobre la post i s'apropa a la seua néta, llevant-li els calcetins que té entre les mans.*) No els faces bola perquè la goma elàstica dóna de si. (*Fa per mostrar-li com els ha de plegar.*) Mira, els dobles per ací, per allà, i solucionat. (*Amb certa sorna.*) Què, podrà fer-ho la “filòsofa”?

MARINA: Iaia, estic estudiant filologia, no filosofia. (*Solta un bufit i deixa els calcetins sobre la taula.*) Mira, millor ho fas tu, que eres molt maniàtica i vols les coses fetes a la teua manera, que no t'apanya res.